

Schoolveiligheidsplan

Inhoud

1. Hoofdstuk 1: Algemene gegevens.....	3
2. Hoofdstuk 2: Visie en missie	4
3. Hoofdstuk 3: Sociale veiligheid op Het Tangram	8
4. Hoofdstuk 4: Signaleren en effectief handelen bij signalen van grensoverschrijdend gedrag.....	13
5. Hoofdstuk 5: De fysieke omgeving	17
6. Hoofdstuk 6: Samenwerking.....	19
7. Hoofdstuk 7: Nascholing en training	23

Hoofdstuk 1: Algemene gegevens

Naam school: Het Tangram
Schoolbestuur: Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO)

In Nesselande is gekozen om organisaties waar ouders en kinderen mee te maken hebben, zoals kinderopvang, scholen, sport en buurtwerk, te clusteren in twee gebouwen, de zogenaamde 'kindclusters'. Het Tangram is in beide kindclusters gevestigd.

Vanaf februari 2010 beschikt Het Tangram over een prachtig schoolgebouw aan het Marcel Duchampplein 801 (kindcluster 2; KC2). Het gebouw wordt gedeeld met de openbare school 'Passe-Partout'.

Het Tangram maakt hier gebruik van 26 leslokalen, een gymzaal, een kleuterspeelzaal, personeelsruimte, IB-werkruimte, directiekamer en een spreekkamer. De speelplaats is opnieuw ingericht en biedt voor de leerlingen vele uitdagingen om lekker te kunnen spelen. In het gebouw van Kind & Onderwijs aan de Robert van 't Hoffstraat (kindcluster 1; KC1) gebruiken wij nog een directiekamer, een teamkamer en zes lokalen.

Vanaf maart 2013 heeft Het Tangram aan het Marcel Duchampplein 5 en 6 een nieuwe locatie (kindcluster 3; KC3). We hebben hier de beschikking over 4 kleuterlokalen. Met ingang van augustus 2015 heeft Het Tangram lokalen in de nieuwe noodlocatie (kindcluster 4: KC4) aan de Kosboulevard 5. Vanaf oktober 2018 hebben we daar 6 lokalen.

Adres KC1: Robert van 't Hoffstraat 10
3059 PN Rotterdam
010-83224606

Adres KC2: Marcel Duchampplein 801
3059 RD Rotterdam
010-7076500

Adres KC3: Marcel Duchampplein 5-6
3059 RD Rotterdam
06-38690659

Adres KC4: Kosboulevard 5
3059 XC Rotterdam
06-39182973

Directie: Goos Stavenuiter
Paul Scholte
Rona Eisinger

Hoofdstuk 2: Visie en missie

Visie op schoolveiligheid en het pedagogisch beleid

Visie en missie

Het Tangram biedt leerlingen primair onderwijs gebaseerd op een filosofie waarin vijf kernwaarden centraal staan: verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerking, reflectie en effectiviteit. Wij willen de kinderen op onze school opvoeden tot zelfstandig denkende mensen en stimuleren ze tot samenwerken. Dat doen we vanuit onze levensovertuiging die we vinden in het evangelie.

Onze missie

De Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs biedt ouders en leerlingen hoogwaardig, eigentijds primair onderwijs, gebaseerd op een zich steeds vernieuwende evangelische traditie en op ieders persoonlijk betrokkenheid.

'We need people without fear' (Helen Parkhurst)

Het Tangram biedt haar leerlingen een veilige en fijne leeromgeving.

Daltononderwijs zorgt ervoor dat een leerling binnen de eigen mogelijkheden zich optimaal kan ontwikkelen tot een stevige wereldburger. Ieder kind mag zijn wie het is.

*Voor de volledige visie en missie verwijzen we u naar het schoolplan.

Visie op veiligheid

We vinden het van belang dat de kinderen op onze school zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen. Ook voor de medewerkers, ouders en bezoekers moet de school een veilige plek zijn. We maken daarin een onderscheid tussen fysieke veiligheid en sociale veiligheid.

De [fysieke schoolveiligheid](#) betreft alle zaken in en om de school die te maken hebben met de fysieke gezondheid. Een veilige school is gehuisvest in een goed onderhouden gebouw. De inrichting van de lokalen en overige ruimtes levert geen gevaar op voor de kinderen. Op het schoolplein staan veilige speeltoestellen. Leerlingen en leerkrachten weten wat ze moeten doen bij brand en de school oefent regelmatig het ontruimingsplan. Vluchtwegen zijn vrij van obstakels. Regelmatige inspecties van het schoolgebouw, de brandveiligheid, de speeltoestellen en het gymnastiekmateriaal dragen eveneens bij aan de veiligheid.

De **sociale schoolveiligheid** heeft alles te maken met het schoolklimaat en de veiligheidsbeleving van leerlingen. Het Tangram wil een pedagogisch verantwoord schoolklimaat bieden op basis van veiligheid, acceptatie en vertrouwen. Een klimaat waarin teamleden, ouders en kinderen respectvol met elkaar omgaan. Het Tangram hanteert een transparant beleid om de sociale veiligheid op school goed te monitoren en tevens te integreren in de dagelijkse gang van zaken.

De visie van Het Tangram is dat de school in eerste instantie kiest voor een preventieve aanpak. Dit houdt in dat we de focus hebben gelegd op preventieve maatregelen met oog op een positief en veilig pedagogisch schoolklimaat, we zetten daar methodes, gedragsregels, levensbeschouwing, programma's en trainingen voor in. Mocht er ondanks deze maatregelen toch signalen zijn dat de veilige omgeving niet als dusdanig wordt beleefd dan worden er andere maatregelen getroffen in de vorm van een gedragsprotocol, taakspel, externe begeleiding en dergelijke.

Om de sociale veiligheid een centrale plek te geven binnen Het Tangram, staat dit onderwerp regelmatig op de agenda van verschillende overlegsituaties.

- Directie overleg: directeur en adjunct-directeuren
- MT-overleg (tweewekelijks): directie en bouwcoördinatoren
- Directie-IB overleg (drie keer per jaar): directie en intern begeleiders (ib)
- Bouwoverleg (maandelijks): bouwcoördinator en leerkrachten; bijv school- en (ge)bouwregels, afspraken mbt de fysieke veiligheid, gedrag; leerling besprekingen tevens intervisie mbt methoden/programma's Rots en Water.
- Paralleloverleggen (maandelijks): de groepsleerkrachten van één leerjaar hebben overleg.
- Werkgroep gedrag: ib-er en leerkrachten van diverse bouwen.
- IB-overleggen: vier intern begeleiders. Groepsbesprekingen over sociale veiligheid.
- Leerlingraad (6 à 7 keer per jaar): onder begeleiding van een leerkracht/ib bespreken leerlingen met elkaar onderwerpen die onder de leerlingen leven.
- MR en OR (zes keer per jaar).

Verantwoordelijken en functionarissen

Om de sociale veiligheid op Het Tangram goed te monitoren zijn diverse rollen en verantwoordelijkheden terug te vinden op Het Tangram.

Eerste aanspreekpunt voor ouders en kinderen bij calamiteiten, zorgen of vragen met betrekking tot de sociale veiligheid is uiteraard altijd de eigen groepsleerkracht van de betreffende leerling. De leerkracht kan besluiten om anderen binnen de school in te schakelen: de intern begeleider, de bouwcoördinator, de directie, de aandachtsfunctionaris, de schoolmaatschappelijk werker (SMW-er) of de coördinator sociale veiligheid.

Ouders en kinderen kunnen ook rechtstreeks contact met ze zoeken. Zonder leerkracht als tussenpersoon. Binnen de school streven wij naar een open cultuur waarin collega's elkaar gemakkelijk opzoeken. Leerkrachten zijn gewend om zorgen, vragen en incidenten te bespreken met bovengenoemde personen.

Intern begeleiders/aandachtsfunctionaris: (de rol- en taakverdelingen van IB staan in het schoolplan beschreven)

Onderbouw 1/2: Eline Verhoeven

Middenbouw 3/4: Sieglinde de Bruin

Middenbouw 5/6: Hedwig te Witt

Bovenbouw 7/8: Eveline Post

Bouwcoördinatoren: (de rol- en taakverdelingen staan in het schoolplan beschreven)

Onderbouw: Anneloes Smedts

Middenbouw: Rick Coenen

Bovenbouw: Naomi Berens

Directie: (de rol- en taakverdelingen staan in het schoolplan beschreven)

Goos Stavenuiter

Paul Scholte

Rona Eisinger

Bovenschools manager:

Geke de Jong

BHV-coördinator:

Diana van der Nat

Coördinator sociale veiligheid:

Hedwig te Witt

Vertrouwenspersoon:

De heer R.W. Verhoeven, werkzaam op het bestuursbureau van de RVKO

Schoolmaatschappelijk werk:

Deveney van Nes

Rots & water trainers:

Mandy Buijtendijk gr 3, 4 en 5

John de Widt gr 6

Sander Nugteren gr 7

Naomi Beerens en Erszi de Groot gr 8

De aandachtsfunctionaris

Het Tangram kent vier aandachtsfunctionarissen. Zij zijn tevens de intern begeleiders van de school. Zij zijn verantwoordelijk voor de stappen van de Meldcode. Sinds 1 juli 2013 zijn professionals verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. De meldcode is een stappenplan waarin staat hoe een leerkracht moet omgaan met het signaleren en melden van (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. De aandachtsfunctionarissen bewaken de interne procedures van de school met betrekking tot huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgen voor een goed verloop van deze procedures. Zij ondersteunen de leerkrachten hierin. De aandachtsfunctionarissen werken nauw samen met de schoolmaatschappelijk werkster en de directie.

De coördinator sociale veiligheid

Het Tangram kent een coördinator sociale veiligheid. Vanuit de wettelijke zorgplicht veiligheid op school zijn scholen in het primair onderwijs verplicht binnen hun school iemand te belasten met de taak van het coördineren van het beleid in het kader van sociale veiligheid. De coördinator sociale veiligheid is tevens ook het aanspreekpunt in het kader van pesten. Zij is aanspreekpunt voor leerlingen die gepest worden, als zij willen praten over een situatie of vragen hebben.

Ouders, leerlingen, leerkrachten en eenieder die deel uitmaakt van de schoolgemeenschap heeft tevens de mogelijkheid om een beroep te doen op de bovenschools manager van de school of, met name bij privacy-gevoelige zaken, op de vertrouwenspersoon (Ger Veldkamp)

van de RVKO. De contactgegevens staan vermeld in de schoolgids en op de website van de school.

Naast de vertrouwenspersoon van de RVKO kunnen ouders ook doorverwezen worden naar het team van vertrouwensinspecteurs, werkzaam bij de Inspectie van het Onderwijs. Ouders, leerlingen, leerkrachten, directies en besturen kunnen de vertrouwensinspecteur benaderen wanneer zich in of rond de school problemen voordoen op het gebied van

- seksuele intimidatie en seksueel misbruik
- lichamelijk geweld
- grove pesterijen
- extremisme en radicalisering

Centraal meldpunt vertrouwensinspecteurs: 0900 – 111 3 111

Hoofdstuk 3: Sociale veiligheid op Het Tangram

De wet sociale veiligheid

In de wet staat de zorgplicht van de school centraal. De wet verstaat onder sociale veiligheid op school dat de sociale, psychische en fysieke veiligheid van leerlingen wordt gewaarborgd en dus niet door handelingen van anderen wordt aangetast. Er heerst dus een veilige en positieve sfeer op school. Pesten, uitschelden, discriminatie, geweld en andere vormen van ongepast gedrag worden zoveel mogelijk voorkomen of er wordt tegen opgetreden.

Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen een veilige omgeving te bieden.

Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren dat doeltreffend is.

Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen geeft daarover informatie. Op basis van monitoring die een representatief en actueel beeld geeft van de sociale veiligheid van de leerlingen, krijgen scholen inzicht in de daadwerkelijke sociale veiligheid op de school. Als de resultaten daartoe aanleiding geven, is het van belang dat de school hiervoor maatregelen neemt.

Om de sociale veiligheid goed te monitoren neemt Het Tangram om het jaar de kwaliteitsvragenlijst af. Dit systeem meet de veiligheidsbeleving van personeel, ouders en leerlingen. Daarnaast gebruikt de school ZIEN!

Dit instrument meet jaarlijks de veiligheidsbeleving van de leerlingen en jaarlijks wordt een sociogram (Somatics) bij de leerlingen afgenomen. Scholen moeten volgens de wet met behulp van zijn instrumenten inzicht krijgen in drie belangrijke aspecten van veiligheid:

- hoe ervaren leerlingen de sociale en fysieke veiligheid op school?
- hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid?
- hoe is het gesteld met het welbevinden van leerlingen op school?

Het eerste aspect wordt bevraagd met ZIEN! (Leerling 5-8 Veiligheidsbeleving). Het tweede en derde aspect komen beiden terug in de vragenlijst ZIEN! (Leerling 5-8, Leer- en leefklimaat, respectievelijk geoperationaliseerd in de categorieën Pestbeleving en Welbevinden). Vanaf groep 5 wordt naast de leerkrachtenlijst ook leerlingenlijsten ingevuld. De definities van de categorieën zijn als volgt:

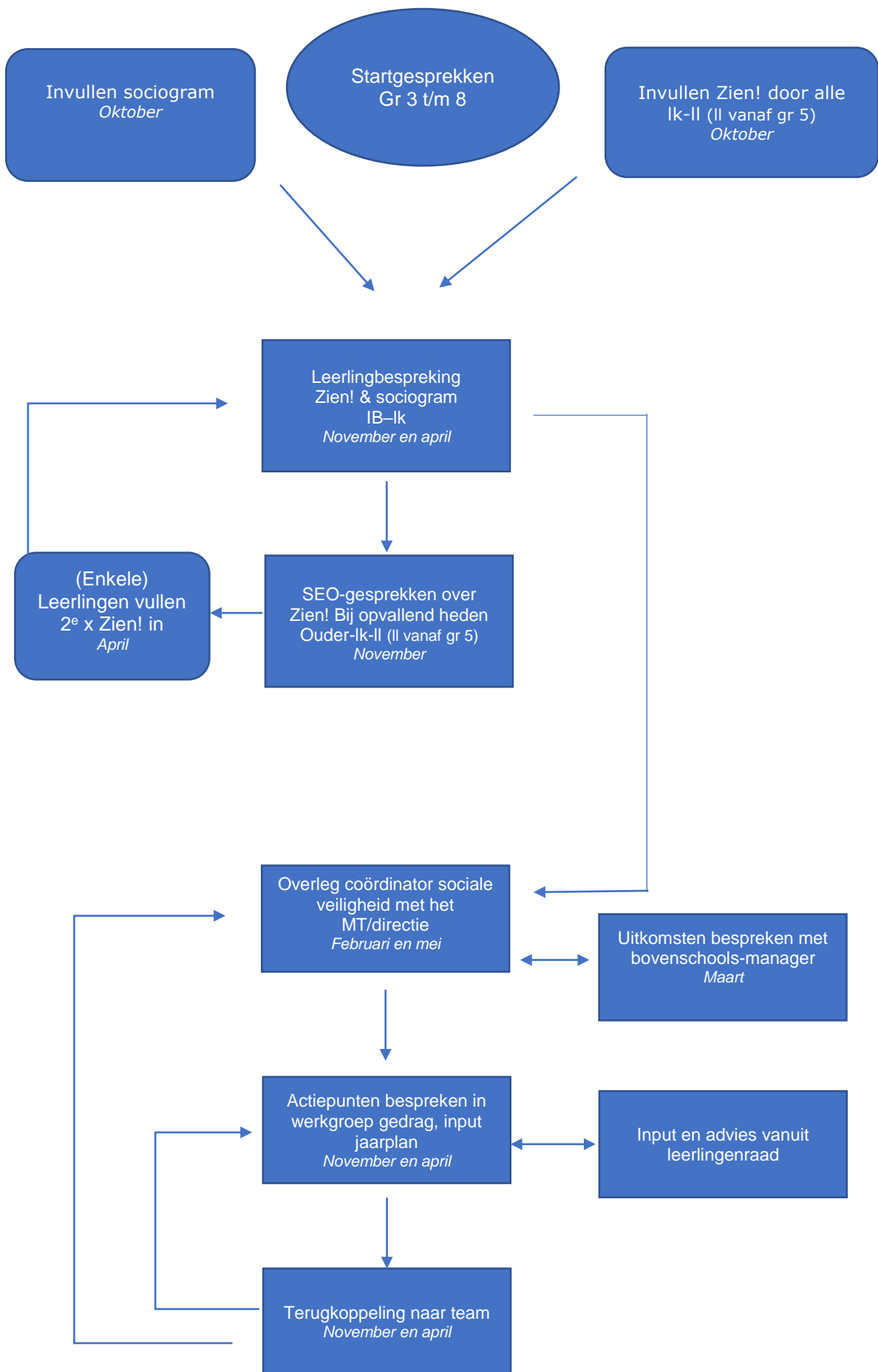
Veiligheidsbeleving is het ervaren van een veilig gevoel in diverse (school)situaties. De leerling heeft het gevoel erbij te horen.

Welbevinden is het zich goed voelen in de klas zowel op relationeel gebied bij de leerkracht als op school gebied.

Pestbeleving is het gevoel van een kind dat er sprake is van een stelselmatig fysieke, verbale en/of relationele agressieve benadering door andere kinderen, waarbij het slachtoffer het gevoel heeft dat hij niet tegen de dader(s) op kan.

Voor de inspectie is monitoring van groep 5 t/m 8 met behulp van de genoemde vragenlijsten voldoende. Zien! is valide en betrouwbaar en een gestandaardiseerd instrument.

Monitoring is geen doel, maar een middel. Het doel is dat de school bijtijds weet wanneer leerlingen zich niet veilig voelen en zo nodig maatregelen neemt tot verbetering. Dat maakt het van belang dat de school de monitoring zo inricht dat het de informatie geeft die nodig is om een adequaat veiligheidsbeleid te kunnen voeren dat past bij de situatie van de school. ZIEN! geeft op basis van de vragenlijsten concrete doelen en handelingssuggesties aan leerkrachten richting leerlingen. Middels een PCDA-cyclus (plan-check-do-act) worden de uitkomsten geanalyseerd en krijgen zij een plek binnen de kwaliteitszorg van Het Tangram rondom de sociale veiligheidsbeleving (zie fig.1)

Scholen zijn wettelijk verplicht de monitorgegevens aan te leveren aan inspectie. Parnassys verstuurt, via Driestar educatief en pas na toestemming van de school, de gegevens naar de inspectie. De gegevensuitwisseling zal elk schooljaar in juli plaatsvinden.

Preventieve activiteiten

Door het aanbieden van activiteiten, methodes, programma's en voorlichting gericht op veilig gedrag en het voorkomen van onveilig gedrag, wordt de sociale veiligheid op school en daarbuiten versterkt en wordt de weerbaarheid tegen onveilige situaties vergroot. Het Tangram zet hier verschillende middelen voor in.

Rots & Water

Het Tangram zet de methodiek Rots en Water. Rots & Water is een psychofysieke training. Doel van deze training is het vergroten van de communicatie -en sociale vaardigheden. Maar ook het voorkomen en/of verminderen van sociale problemen zoals pesten, conflicten, uitsluiting, meeloopgedrag en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Gedragsregels

De school hanteert gedragsregels op school, die elk jaar weer aan de leerlingen worden uitgelegd en zichtbaar in de klas hangen. Deze regels gelden voor iedereen en moeten het pedagogisch klimaat bevorderen en handhaven. De regels hebben betrekking op respect, veiligheid en verantwoordelijkheid. Daarnaast stelt elke leerkracht in het begin van het schooljaar een klassentop 5 samen, dit zijn klas specifieke gedragsregels.

Onze identiteit

Het Tangram is een katholieke school en wil vanuit deze levensovertuiging ons onderwijs inhoud geven. Een school is meer dan alleen maar leren en presteren. Er is een meerwaarde en die vinden we in het evangelie. Deze inspiratiebron leert vooral het geloof in een betere wereld. We zijn immers bezig met de vorming van mensen, die het grootste deel van hun leven nog voor zich hebben. Voor deze toekomst proberen wij het geloof in een betere wereld mee te geven.

Niet alleen de levensbeschouwelijke methode 'Hemel en Aarde' en de diverse vieringen dragen hiertoe bij, maar vooral een opvoedingsklimaat met normen en waarden.

Hierdoor creëren wij een sfeer waarin verdraagzaamheid, solidariteit, zorg voor zwakkeren en naastenliefde aanwezig zijn.

Sociale competenties

Wij onderschrijven 'artikel 8 in de wet Primair Onderwijs' waarin staat dat het onderwijs mede gericht is op de bevordering van actief burgerschap en sociale integratie. Leerlingen worden op school voorbereid op deelname aan de maatschappij. Er zijn verschillende manieren waarop scholen de opdracht tot bevordering van burgerschap en integratie kunnen invullen. Er is niet één manier de beste of voor alle situaties geschikt. Leerlingen leren op de thema's diversiteit, acceptatie en tolerantie te reflecteren op het eigen handelen, een respectvolle houding en een bijdrage aan de zorg voor hun omgeving. Ze leren over verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten en maken hier kennis mee.

Wij willen de culturele kennis en achtergrond die de kinderen zelf meebrengen in de klas gebruiken en besteden aandacht aan de verscheidenheid, aan levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden, zoals deze in onze multiculturele samenleving spelen. We onderkennen hierbij twee domeinen:

1) Democratie

Er wordt gewerkt aan de thema's gelijke behandeling en solidariteit en een kritische houding ten aanzien van maatschappelijke kwesties.

Dit krijgt binnen Het Tangram vorm door de leerlingen,

- te laten participeren binnen een kinderraad,
- te betrekken bij discussies en leren discussiëren,
- te laten kijken naar het Jeugdjournaal,
- te laten werken met het Nieuwsbegrip XL,
- inspraakregels en afspraken binnen de groep te geven.

2) Participatie

Er wordt gewerkt aan projecten waardoor de leerlingen zich verantwoordelijk voelen voor de buurt, het milieu, de school en/of een vereniging. Dit krijgt op Het Tangram vorm door,

- leerlingen zetten zich in voor een goed doel (bijv. Kinderen Kanker Vrij, KIKA),
- Het Tangram doet jaarlijks mee aan de Vastenactie,
- leerlingen doen aan Tutorleren (oudere leerlingen helpen jongere leerlingen),

- bekend met het maatjesleren, waarbij de leerlingen leren verplicht samenwerken aan een taak of opdracht,
- bezoeken aan musea, theaters en bibliotheek,
- tweejaarlijks wordt een enquête afgenomen (in het kader van het INK-kwaliteitsmodel) onder leerlingen van groep 6-8.
- leerlingen van groep 7 werken in het kader van 4-5 mei-viering aan het project 'Verenigd Verzet'.

Mediawijsheid

De maatschappelijke impact van media wordt steeds groter. Daarom is het belangrijk dat leerlingen kritisch met media om kunnen gaan. Ze moeten leren hoe ze al die informatie kunnen filteren en hoe ze actief en bewust deel kunnen nemen aan onze mediasamenleving. Momenteel wordt er in groep 7 en 8 aandacht besteed aan de week van de mediawijsheid en vindt er oriëntatie plaats hoe we dit onderwerp nog meer een plek kunnen geven binnen de school.

Hoofdstuk 4: Signaleren en effectief handelen bij signalen van grensoverschrijdend gedrag

Het Tangram zet in op zoveel mogelijk preventieve maatregelen om daarmee een positief, pedagogisch klimaat neer te zetten. Als de sociale veiligheid ondanks de preventieve maatregelen in het geding is moet er adequaat worden gereageerd.

Het tijdig signaleren, begrenzen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag zorgt ervoor dat situaties niet escaleren en de gevolgen voor slachtoffers zo veel mogelijk beperkt worden. Op het moment dat duidelijk is dat leerlingen gedrag vertonen dat op school niet getolereerd wordt, heeft een leerkracht, maar ook elke andere schoolmedewerker de taak in actie te komen. Welke actie volgt hangt af van de afspraken die hierover zijn in de school. In het veiligheidsplan staan protocollen die gevolgd dienen te worden. Een protocol beschrijft de te volgen procedure, stuurt de beslissingen van een medewerker en geeft voor een specifieke situatie aan wie actie neemt, wat hij doet en op welke manier. Het is een concreet handelingsplan gebaseerd op de visie van de school.

Medewerkers wegen voortdurend af of gedrag van leerlingen nog toelaatbaar is, of een grens overschrijdt.

De protocollen die Het Tangram kent zijn de volgende:

- Gedragsprotocol
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Informatieplicht bij gescheiden ouders
- Verlof en verzuim: Het kind wordt ziek op school.
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek.
- Schorsing
- Verwijderen
- Richtlijnen hoe te handelen bij een calamiteit t.g.v. het toedienen van medicijnen
- Klachtenregeling voor basisscholen
- Risico-inventarisatie en evaluatierapport
- Ontruimingsplannen

Bovenstaande protocollen zijn op te vragen bij directie. Bij schorsen en verwijderen volgt de school het protocol dat staat beschreven in het directievademecum van de RVKO. In de schoolgids en op de website staat de klachtenprocedure vermeld.

Het gedragsprotocol

Het gedragsprotocol is een belangrijk protocol in kader van de sociale veiligheid. In het gedragsprotocol van Het Tangram worden de verschillende methodes beschreven die de school hanteert om de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen te bevorderen. Ook worden de stappen beschreven die genomen worden wanneer het gedrag van kinderen de veiligheid van henzelf of de veiligheid van medeleerlingen of teamleden in gevaar brengt, dit heeft ook betrekking op pesten. Het gedragsprotocol geeft duidelijkheid aan kinderen, ouders én leerkrachten welke stappen ondernomen worden bij ongewenst gedrag.

Anti-pestbeleid

Leerlingen en hun ouders die te maken krijgen met pesten moeten met hun verhaal bij iemand terecht kunnen op school. Ze moeten erop kunnen vertrouwen dat de school het pestprobleem aanpakt. Elke school is sinds augustus 2015 verplicht zich in te spannen om pesten tegen te gaan en zorg te dragen voor de veiligheid op school. Vanaf 1 augustus 2016

valt dit onder het toezicht van de inspectie.

De coördinator sociale veiligheid is onder andere verantwoordelijk voor het anti-pestbeleid van Het Tangram, zij fungeert als klankbord voor collega's die vragen hebben over pesten en de aanpak ervan en is aanspreekpunt voor leerlingen en ouders.

De preventieve maatregelen die Het Tangram inzet moeten bijdragen bij aan een positief pedagogisch klimaat, ter voorkoming van pesten. Zien! monitort de pestbeleving van leerlingen. Mocht er sprake zijn van pesten dan worden de stappen uit het gedragsprotocol doorlopen.

Taakspel

Wanneer er ondanks bestaande preventieve middelen wordt gesignaleerd dat het pedagogisch klimaat in een klas niet optimaal is, is er de mogelijkheid Taakspel in te voeren. Het doel van Taakspel is dat ongewenst gedrag afneemt. Hierdoor kunnen de leerlingen en de leerkracht efficiënter en taakgerichter werken. De leraar geeft tijdens het spelen van Taakspel complimenten en negeert ongewenst gedrag. Er ontstaat meer structuur in de klas: de nadruk ligt op het gewenste gedrag en de leerlingen zijn verantwoordelijk voor hun eigen gedrag.

Omgaan met agressie en geweld

Bij incidenten waarbij sprake is van agressie en/of geweld door leerlingen, ouders of anderen wordt altijd de directie ingeschakeld. De veiligheid van de kinderen, ouders en teamleden staat altijd voorop.

We vinden het belangrijk om met alle betrokkenen in gesprek te gaan en om zowel het incident zelf als de onderliggende oorzaken heel serieus te nemen. Wanneer het een incident betreft van agressie en/of geweld door kinderen worden altijd zo spoedig mogelijk ook de ouders, zowel van de agressor als van het "slachtoffer", bij het proces betrokken. De stappen uit het gedragsprotocol worden doorlopen.

Wanneer de school vermoedens heeft van huiselijk geweld dan hanteert Het Tangram een document, "plan van aandacht bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling." De Meldcode is hierin opgenomen. Het ingang zetten van de Meldcode gaat altijd in overleg met de aandachtsfunctionaris.

Er is een goed contact tussen de politie (wijkagent) en de school. De wijkagent kan ook preventief worden ingeschakeld om agressie en/of geweld of escalatie van een gespannen situatie te voorkomen.

Omgaan met seksuele intimidatie en seksueel misbruik

Het is in de wet vastgelegd dat schoolbesturen een aangifteplicht en personeelsleden een meldplicht hebben waar het gaat om strafbare vormen van seksuele intimidatie en seksueel misbruik.

Schoolbesturen die vermoeden dat er sprake is van een vorm van ontucht van een medewerker met een minderjarige leerling moeten contact opnemen met een vertrouwensinspecteur. Als uit overleg met deze vertrouwensinspecteur blijkt dat het een redelijk vermoeden betreft moet het schoolbestuur aangifte doen bij justitie. Voorafgaand aan de aangifte, moet de school aan de ouders van de betreffende leerling en aan de mogelijke dader melden dat tot aangifte wordt overgegaan. Een personeelslid dat weet heeft van een seksueel misdrijf heeft een meldingsplicht richting het schoolbestuur. Bovenstaande wordt verder toegelicht in de brochure "Seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs: meldplicht en aangifteplicht" die gedownload kan worden op de site www.huiselijkgeweld.nl van het ministerie.

Bij een vermoeden van seksuele intimidatie of seksueel misbruik in de thuissituatie van een leerling, wordt de aandachtsfunctionaris ingeschakeld en gaat de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van kracht.

Als leerkrachten informatie hebben ontvangen over intimidatie of misbruik, mag de leerkracht deze niet voor zich houden maar wordt dit gemeld aan de juiste persoon die vervolgstappen kan gaan ondernemen (directie, bouwcoördinator, intern begeleider, aandachtsfunctionaris, coördinator sociale veiligheid). Vooraf moet de leerkracht dit ook vertellen aan degene van wie hij/zij de informatie heeft gekregen, bijvoorbeeld de leerling. Voor het doorgeven van deze informatie is geen toestemming nodig.

Omgaan met racisme en discriminatie

In ons gedragsprotocol wordt discriminatie vermeld. We leven in een land en stad met een multiculturele samenstelling, waarin mensen met verschillende culturele achtergronden, verschillende huidskleuren, verschillende levensovertuigingen, een verschillende seksuele geaardheid en verschillende leefgewoonten met elkaar leven. Dit vraagt van de school aandacht voor deze verschillen en respect zodat een klimaat ontstaat waarin iedereen zichzelf kan zijn, zich veilig en prettig kan voelen en gelijkwaardig is ten opzichte van de ander.

Wanneer kinderen herhaaldelijk en ernstig discriminerend gedrag vertonen, wordt het gedragsprotocol gevolgd.

SISA

Als er zorgen zijn omtrent het welbevinden van een leerling is het uitzetten van een SISA Signaal ook een stap binnen de Meldcode.

SISA staat voor signaleren en samenwerken. Het is ook het samenwerkings instrument sluitende aanpak. SISA is een computersysteem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind/jongere van 0 tot 23 jaar. Op deze manier kunnen professionals met elkaar afstemmen om de best mogelijke begeleiding te bieden. De interne begeleider doet dit in overleg met directie.

In SISA staat geen inhoud en geen dossier, het is alleen een signaal wat wordt uitgezet. Een professional signaleert dat hij of zij betrokken is bij een leerling. Met SISA wordt alleen bijgehouden of er meerdere professionals op hetzelfde moment bij hetzelfde kind, dezelfde jongere of binnen hetzelfde gezin betrokken zijn.

Hoofdstuk 5: De fysieke omgeving

Periodiek wordt er op Het Tangram een RI&E uitgevoerd (zie bijlage 10). Doel van de RI&E is het in kaart brengen van de risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting. De RI&E is samengesteld volgens de onderwerpen vanuit de ARBO-catalogus PO. Binnen de RI&E is specifiek aandacht voor de veiligheid van de leerlingen.

Jaarlijks rapporteren wij over de uitvoering van het plan van aanpak.

Dit is een taak van de bhv-coördinator in samenspraak met de directie en de MR

- meewerken aan het uitvoeren en opstellen van de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E);
- adviseren aan en samenwerken met de MR of de belanghebbende werknemers, inzake de maatregelen voor een zo goed mogelijk arbeidsomstandighedenbeleid;
- uitvoeren of meewerken aan de maatregelen die voortkomen uit het plan van aanpak.

BHV ontruimingsplan

De school heeft een BHV- ontruimingsplan. Dit plan heeft iedere leerkracht tot zijn beschikking en wordt ieder schooljaar geëvalueerd en aangepast. De evaluatie wordt gedaan in samenwerking met AAS Veiligheid. Zij plannen, in samenwerking met de directie van de school, de (on)aangekondigde ontruimingsoefening.

Er vindt minimaal 1 keer per jaar een ontruimingsoefening plaats. De ontruimingsoefening wordt geëvalueerd met betrokkenen (en AAS).

In het BHV-ontruimingsplan staat:

- Adres van het pand
- De namen en functies van de leden van de ontruimingscommissie
- Aantal aanwezige personen dag/avond en nacht
- Aantal personen met beperkte mobiliteit
- Aanwezige installaties
- Aanwezigheid van gevaarlijke stoffen
- Aanwezigheid van bijzondere ruimten
- Bijzonderheden
- Hoe men moet handelen bij een brandmelding vanuit het gebouw
- Hoe te handelen bij het ontdekken van een brand
- Welke stappen er vervolgens moeten worden genomen.
- Hoe te ontruimen
- Waar te verzamelen

Brandveiligheid

De school wordt regelmatig onaangekondigd bezocht door Brandweer Rotterdam. Bij dit bezoek wordt de school gecontroleerd op brandveiligheid. De brandweer verwacht dat de school actie onderneemt op de door de hen geconstateerde gebreken. Dit doet de school zo spoedig mogelijk. Een verslag van de brandweer en van de jaarlijkse controle van de brandblusmiddelen liggen ter inzage in school

Speeltoestellen en inventaris (plein) en speellokaal/gymzalen

De speeltoestellen en gebruikersmaterialen op de verschillende pleinen van de school worden jaarlijks geïnspecteerd. Wanneer er gebreken zijn, worden deze direct gerepareerd. Een verslag van de jaarlijkse controle ligt ter inzage in school.

Het speellokaal van de school wordt jaarlijks geïnspecteerd. Toestellen en of inventaris die niet aan de voorwaarden voldoen worden afgekeurd en gemerkt. Deze mogen niet meer gebruikt worden. Toestellen of inventaris waaraan iets mankeert worden direct door het bedrijf gerepareerd. Een verslag van de jaarlijkse controle ligt ter inzage in school.

De gymzaal waar de school gebruik van maakt, zijn eigendom van de gemeente en worden jaarlijks gecontroleerd.

Toestellen en of inventaris die niet aan de voorwaarden voldoen worden afgekeurd en gemerkt. Deze mogen niet meer gebruikt worden. Toestellen of inventaris waaraan iets mankeert worden direct door het bedrijf gerepareerd.

De gebouwen

De school wordt periodiek bouwtechnisch gekeurd. Een verslag van de controle ligt ter inzage in school.

Ehbo en BHV

De coördinatie van de EHBO is in handen van Diana van der Nat. Ongevallen in en om de school worden door leerkrachten genoteerd in een ongevallenregistratie. Deze ligt ter inzage in school.

Bedrijfshulpverleners (BHV-ers), zijn de personen die ten aanzien van de bedrijfshulpverlening taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden hebben. Deze zijn schriftelijk vastgelegd. De BHV-ers zijn gecertificeerd en onderhouden hun deskundigheid door het volgen van herhalingscursussen. BHV-ers zijn belast met minimaal de hieronder vermelde taken:

- Het verlenen van eerste hulp bij ongevallen;
- Het beperken en het bestrijden van brand en het beperken van de gevolgen van ongevallen;
- Het in noodsituaties alarmeren en evacueren van alle werknemers en andere personen in het bedrijf of de inrichting;
- Het voorbereiden van kinderen, personeel en aanwezigen op mogelijke calamiteiten door middel van ontruimingsoefening en ze te voorzien van informatie. .

Onder eindverantwoordelijkheid van de directie worden relaties onderhouden met hulpverleningsorganisaties, zoals de gemeentelijke brandweer, politie en de ambulance.

Toezicht

In de pauzes wordt er op het schoolplein toezicht gehouden door de leerkrachten van de klassen die buitenspelen. Dagelijks wordt er door directie toezicht gehouden bij de ingang wanneer 's morgens de leerlingen de school binnenkomen.

Hoofdstuk 6: Samenwerking

Samenwerking met ouders

Ouders, leerlingen en personeel zijn samen verantwoordelijk voor het pedagogisch klimaat. Daarom is het goed als zij betrokken worden bij het sociaal veiligheidsplan. De relaties binnen de school worden sterker als er duidelijke afspraken over onderlinge communicatie

zijn en er bij ouders commitment is met het beleid van de school.

De school kent een actieve OR en MR. Sociale veiligheid is een gespreksonderwerp op de agenda. De school probeert laagdrempelig te zijn richting ouders. Er zijn diverse momenten in het jaar gepland waarop ouders de leerkrachten kunnen spreken. Daarnaast kunnen ouders met hun vragen ten allen tijden terecht bij de leerkracht of intern begeleider.

In november vindt een SEO-gesprek (sociaal emotioneel ontwikkeling) plaats. Hierbij staat het welzijn van het kind centraal en de beleving van het kind ten opzichte van sociale veiligheid. De leerlingen vanaf groep 5 zitten bij dit gesprek..

Kinderraad

Op Het Tangram werken we met een kinderraad. Leerlingen uit groep 7 en 8 zijn vertegenwoordigd in deze raad. Iedere groep stuurt één vertegenwoordiger. De kinderraad komt een aantal keer per jaar bij elkaar. Er wordt gesproken over verschillende zaken die de leerlingen aangaan zoals: het daltononderwijs, omgaan met elkaar en buitenspelen. Ook is er ruimte voor het bedenken en uitvoeren van projecten. De kinderraad wordt geleid door een leerkracht.

Externe samenwerking

In kader van sociale veiligheid schakelt de school, in haar ketenverantwoordelijkheid, ook externe partijen en functies in:

Schoolcontactpersoon PPO Rotterdam

Vanuit PPO Rotterdam hebben we op school ondersteuning van de schoolcontactpersoon (SCP). Zij komt iedere week een dag en kan intern begeleider en leerkrachten adviseren m.b.t. de zorg aan de individuele leerling. De zorg krijgt richting in overleg met de opdrachtgever (de directie in samenspraak met de IB). Observatie van een leerling is alleen mogelijk met toestemming van ouders.

PPO Rotterdam wil passende ondersteuning bieden aan de Rotterdamse kinderen, hun leerkrachten en de basisscholen. Dat doet PPO door arrangementen aan te bieden die de kinderen vooruit helpen, door leerkrachten te professionaliseren en door scholen te ondersteunen bij hun verantwoordelijkheden in het kader van de Wet passend onderwijs. In PPO-netwerkbijeenkomsten zorgen we ervoor dat alle onderwijs- en zorgpartners in de wijk samenkomen en van elkaar blijven leren.

Contacten met hulpverleners

Multi Disciplinair Overleg (MDO)

Dit overleg is onderdeel van de zorgstructuur van de school en is een schakel naar de bovenschoolse leerlingenzorg en de jeugdhulpverlening.

- Doel: Hulpvragen bespreken rond leerlingen en/of gezinnen waar wij ons zorgen over maken (signalen uit besprekingen van directie en intern begeleider met groepsleerkrachten).
- Frequentie: 1 keer per 6 weken. Gepland aan het begin van het schooljaar en vastgelegd in de jaarplanning.
- Deelnemers: Schoolmaatschappelijk werk vanuit MDR, Jeugdverpleegkundige vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en de Intern begeleiders van Het Tangram, Schoolcontactpersoon PPO
- Voorbereiding: Intern begeleider
- Verslaglegging: Intern begeleider

Overleg met SMW, CJG en andere instanties

De directie en de intern begeleider hebben regelmatig contact met SMW, mensen vanuit het CJG, logopedist, fysiotherapeut en incidenteel met stichting Mee.

De schoolarts kan de leerling oproepen voor een medisch onderzoek. Relevante medische gegevens worden door de schoolarts doorgegeven aan het zorgteam.

Ambulante begeleider vanuit PPO

Ambulante begeleiding kan bestaan uit gesprekken, observaties en/of een klein didactisch onderzoek. Op basis van de uitkomsten worden met de school mogelijke veranderingen in de (ortho-) didactische en (ortho-) pedagogische aanpak besproken. De nieuwe aanpak wordt naar verloop van tijd geëvalueerd en wanneer nodig aangepast. Ook ouders kunnen advies krijgen van een ambulante begeleider. Dit gaat vaak over de noodzaak van logopedie, nader onderzoek enzovoort.

Er bestaan twee vormen:

1. Preventieve ambulante begeleiding
2. Ambulante begeleiding

Preventie ambulante begeleiding

Preventieve ambulante begeleiding is een kortdurend (consultatief) begeleidingstraject van 1

a 2 begeleidingsmomenten bij enkelvoudige vragen. Deze vorm valt binnen de basisondersteuning.

Bij preventieve ambulante begeleiding staan de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsbehoeften van de leerkracht en/of de school centraal. De begeleiding kan betrekking hebben op: didactiek, spraak/taalontwikkeling, het jonge kind de sociaal emotionele ontwikkeling, gedrag (waaronder werkhoudingsproblemen) en hoogbegaafdheid.

Ambulante begeleiding

Bij ambulante begeleiding gaat het om langer durende (al dan niet geprotocolleerde) begeleidingstrajecten bij complexere vragen met betrekking tot de handelingsverlegenheid van de school bij de onderwijsbehoefte van de leerling. Deze vorm van ambulante begeleiding valt onder extra ondersteuning.

Leerplicht

Vanuit de gemeente heeft Het Tangram een vaste leerplichtambtenaar waar regelmatig contact/overleg mee is rondom verlof/absentie van leerlingen.

Overige partners	
Samenwerkingsverband PO (ib netwerken)	Ja
SBO	Ja
V(SO) Rec 1,2,3,4	Ja
Ouders	Ja
Wijksamenwerkingsverband	Ja, Brede school Nesselande
Wijkteam	Ja
Lokale overheid	Nee
Bureau Jeugdzorg	Ja
Centrum Jeugd en Gezin	Ja
GGZ	Ja, waar nodig
Leerplicht	Ja
Buurtregisseur, politie	Ja, waar nodig
Club en buurthuiswerk	Ja
Logopedie	Ja
Fysiotherapie/Cesartherapie	Ja
Buitenschoolse opvang	Ja

Hoofdstuk 7: Nascholing en training

Voor leerkrachten en directie van Het Tangram is een budget vastgesteld voor nascholing. De invulling hiervan wordt zowel door directie als door de leerkracht gekozen maar, moet in eerste instantie wel aansluiten bij de speerpunten of wensen van de school. Het Tangram investeert in trainingen en nascholing gericht op sociale veiligheid.

In 2017-2018 zijn de intern begeleiders opgeleid tot aandachtsfunctionarissen. Deze taak is eerder in dit document toegelicht. De school heeft tevens een intern begeleider opgeleid tot coördinator van de sociale veiligheid.

In het schooljaar 2017-2018 hebben alle leerkrachten een onlinecursus gevolgd met betrekking tot de Meldcode, signaleren kindermishandeling en SISA (Augeon Academy). In 2018-2019 volgen de leerkrachten de laatste module. De aandachtsfunctionarissen zijn verantwoordelijk voor het levend houden van de Meldcode en brengen dit gedurende het jaar regelmatig onder de aandacht.

De school heeft geïnvesteerd in Rots & Water als preventieve aanpak van de sociale veiligheid. Elk leerjaar vanaf groep 3 kent inmiddels een trainer. Deze trainer motiveert en stimuleert zijn parallelcollega's in het geven van Rots & Water lessen.